

KURJER LITIEWSKI

w WILNIE dnia 8. Stycznia V. S. ROKU 1808.

S. PETERSBURG vs. d. 27 grudnia. D. 8 przybyły do tej stolicy od Imperatora Jmci Francuzkiego Króla Włoskiego nadwyzczayny poseł General dywizyi W. Koniuszy i Kawaler Caulincourt, miał wstępny audyencyą u J. J. Mości oddając listy wierzytelne. Ceremonialny obrządek przyjazdu jego do dworu i przyjęcia był zachowany, iaki był w podobnych audyencyach za czasu s. p. Imperatorowey Katarzyny 2. J. J. Mość względem mając na dystyngwowane przyjęcie w Paryżu Rossyiskiego nadwyzczaynego i pełnomocnego posła Graffa Tolstego u Imperatora Jmci Napoleona, któremu na mieszkanie został wyznaczony dom na zawsze służyć mający dla posłów Rossyiskich, przez wzajemność rozkazał raczył ażeby dla poselstwa Francuzkiego w naszej stolicy taki dom wyznaczono i oporzędzono kupiony u X. Dymitra Wołkońskiego.

Senat słuchał rapportu od Ministra handlowego Graffa Rumiancowaw którym wyrażono, iż J. J. Mość rozkazał dopóki nieprzyjaźń z Anglią trwać będzie, nie przyjmować poddanych Brytańii W. ażeby się zapisywali w liczbę kupczących gości, dawniej zapisanych wymazać z listy, uczyniwszy rozrachunek o wniesione podatki do dnia wymazania.

LONDYN d. 10 grudnia. Poseł nasz u dworu Szwedzkiego Pierrepont przybył tu z Stockholmu i prezentował się Królowi; nie ogłaszają Ministrowie, iakie przyniosł obietnice od ostatniego z dawnych zprzymierzeńców lądowej Europy; lepiej wszystko wyiaśni seym spodziewany stanów Szwedzkich; tymczasem trwa zawieszenie broni między Francją i Gustawem Adolfem podpisane przy poddaniu Stralsundu i wyspy Rugen, i trwać będzie do wiosny; lecz ponieważ nie widać w Szwecyi całej przygotowania żadnego do nowej kampanii, rozumieć trzeba że zakończy się wkrótce ta wojna na północy, a porty Szwedzkie będą nam zamknięte jak są dzisiaj Duńskie. Z dworem Copenhagskim Stockholmski ma zatargi o aresztowanie Konsula swego w Duńskiej stolicy, podeyżanego że pomagał, zapewne radą tylko, Admirałowi Gambier i Lordowi Catchart; druga przyczyna niesnaski jest zatrzymanie poczty Szwedzkiej do Niemiec; lecz to wszystko ułatwić się może, i pokoiu między narodami kwitnącego nie zamiesza.

Wkrótce za posłem wspomnianym powrócił z północy Merry, którego Ministrowie nasi do Copenhagi posyłali już po wzięciu oney, podać mającego następcy tronu warunki ugodliwe; te

gdy odrzucone zostały, obie strony brać się muszą do oręża, jeden dochodząc krzywdy, drugi utrzymując odniesione korzyści. Lord Catchart powróciwszy z wyprawy zachorował, i dla polepszenia zdrowia udać się musiał do oyczystey Szkocyi, gdzie od ziomek radośnym okrzykiem był witany; teraz przyszedłszy do zdrowia, stanął w Londynie rozkazem rządowym powołany, i pewnie użyty będzie do wypraw nowych.

Do tych ogromne przygotowania już są dokonane prawie, nie mówimy o flocie Admirala Sidney Smith, który przed uściem Tagu mając 21 okrętów liniowych, przyoił uciekającego z Lisbony Regenta, i część floty zostawiwszy na miejscu, z resztą odprowadzi upadłego zprzymierzeńca do Brezylji. Nie dość na tém; statki przewozowe tak pilnie w Portsmouth zbierane, już wyszły pod żagle, i przyłączyły się do niego przy Portugalskich brzegach; zapewne jest na nich blisko 20 t. żołnierzy lądowych, nie licząc 7 t. które sam Regent w ucieczce zabrać kazał na własną flotę. Zgadnąć nie trudno, że tak wielka potęga lądowa i morska, nasza i Portugalska, wsparta innemi posiłkami iakie znajdują się w Brezylji, nie będzie nieczynną. Już wpisanych w naszych wskrzeszony projekt zawiązania całej Ameryki południowej, przyłączenia do Brezylji, i nadgrodzienia tym sposobem przynajmniej wiernemu zprzymierzeńcowi dziedzictwa ztraczonego w Europie. Mógł wprowadzić szczęśliwy dotąd Liniers zgromadzić się i przygotować Hiszpanów do obrony; lecz odporu długiego dać nie zdoła, jeżeli zwłaszcza na czele woysk zprzymierzonych stanie ryccerz doświadczony. Posiłkow Hiszpania nie przysze osadom zagrożonym; Collingwood przebiega morze śródziemne, zamyka Toulon, Genuę, Wenecją, Carthagenę. Purvis pod Cadix stoi, trzecia eskadra pod Lisboną, inna pod Ferrole, inna pod Rochefort, flotta kanałowa pod Brestem.

Admiral Warren dawno wyznaczony następcą Admirala Berkeley i kommandantem najwyższm flott Angielskich u brzegu Ameryki północney, nakoniec wyszedł na morze z Plymouth. Wiadomo że Prezydent stanów ziednoczonych i część wielka osob zkładających Kongres, niechętni ku nam głośno narzekają; mamy jednak niemało przyjaciół; słychać nawet iż w elekcyi następującej, jeżeli Adams poda się za kandydata, może być obrany powtórnie rządca narodu, i wszystko przywrócić na ten stopień, iak było przed wyniesieniem Jeffersona. Cokolwiek nastąpi, jeszcze nie ztraciliśmy nadziei zachowania pokoiu; poseł Rose poniosł Amerykanom warunki, według domysłu powszechnego bardzo umiarkowane; Bry-

tańnia W. postępie żeglarzom RPtey i Kupcom więcey w handlu swobod, nizeli w traktacie r. 1806 nadała. Do tey powolności zklonić Ministrow miała uwaga, że Canadę i wszystkie dzierżawy nasze w północney części nowego świata rychło ztracić możemy; ogromna iest potęga RPtey na lądzie w milicyach; tych waleczność okazała się na rewolucyney wojnie; Canadyscy mieszkańce nam nie naywięcey sprzyiają, twierdz wielkich na zasłonę kraiu i długie nieprzyaciół wkraczających zatrzymanie żadnych niema; przesłanie posiłkow z Europy kosztowne i trudne; strata zaś tych dzierżaw byłaby nieskończenie bolesna i szkodliwa, dziś zwłaszcza gdy po zamknięciu portow Europeyskich, z Canady drzewo i wiele innych materiałow okrętowych zprowadzać tylko możemy.

Admirał Cotton przyoił kommandę floty nowo uzbroioney w Portsmouth i na morze wyszedł; cel wyprawy iego tajemnica. Ministrowie dawniey przedsięwziawszy ostre środki na cudzoziemcow bawiących w kraiu i wielu z nich wysławszy za granicę, teraz ogłosić mają, ażeby żaden człowiek na okrętach nawet obojętnych żeglujący nie mógł występować na brzeg Angielski. Kupcy narzekają, iż Admiralicya zbyt wczesnie rozkazując powracać z Sundu wojennym flottom, zostawiła północne morza otwarte korsarzom Duńskim, którzy wolnie przebiegając one zabrali wielką liczbę statkow naszych.

Król wyrokiem d. 14 listopada podpisanym zamknął Europeyskie porty, a żeglugę i handel Mocarstwom nawet przymierzonym i obojętnym tylko pod pewnymi warunkami dozwolił. Teraz względ mając, że tych Mocarstw okręta nie mogły być wczesnie o wszystkiem przestrzeżone, a zatem bezwinnie iść mogły na konfiskatę, wykonanie wyroku wspomnianego zaczynać każe iak następie. Na morzach północnych d. 21 grudnia; od B-tawskich brzegow do przygórka Finisterre d. 13; ztąd do Gibraltaru i Madery d. 28; od Gibraltaru do Malty d. 20 stycznia, ztąd do Tureckich brzegow d. 1 lutego; na brzegach Afryki zachodney d. 11 lutego, od przygórka zielonego do dobrej nadziei d. 1 marca, ztąd do Indyi wchodney d. 1 maja; na morzu Chińskim i Oceanie spokojnym d. 1 czerwca; w Ameryce północney i wyspach cukrowych 20 lutego.

Wszyscy Admirałowie nasi w tych czasach na morze wysłani, opatrzyli się w race palne nowego wynalazku, których dzielny skutek widzieli obywatele zpaloney Coppenhagi. Dając osnowę pisma przesłanego do Kongressu od Prezydenta Jefferson, położyliśmy zamiast 35 milionów dollarów zapłaconego długu w 5 leciech, tylko 25 millionów. Uwielbiać trzeba tak gospodarną administracyą; wzdycha do niey każdy z mieszkańców narodu Brytańskiego; ciesząc się tymczasem, że w takim opuszczeniu, przerwie handlu, groźnych zewsząd okolicznościach nie upada kredyt publiczny; papiery skarbowe, od któ.

tych płaci się procent trzeci, po 62 od 100 kupują.

PARYZ d. 22 grudnia. Napoleon nie iechał do Dalmacyi, iakośmy rozumieli; lecz z

Udine powróciwszy do Mediolanu, d. 17 podpisał w tey stolicy wyrok następującey osnowy. Ponieważ rząd Angielski d. 14 listopada rozkazał, ażeby żaden okręt, nawet do narodow przymierzonych z Brytańnią W. i obojętnych należący nie mógł inaczej wchodzić do portow Mocarstw wojujących z Jerzym 3, lub zamkniętych poddanym iego, aniż z nich wychodzić, i handlu żadnym towarem i produktem prowadzić, aż opłaci cło od Anglików postanowione w ich porcie, i dopełni inne urządzenia Admiralicyi, przeto Napoleon rozkazuje.

Okręta wszelkie do portow Angielskich zawiające dla opłaty cła pretendowanego i pełnienia woli nieprzyacielskiej, tracą odtąd opiekę flagi swojego narodu i za własność Anglików będą poczytane. Też okręta po opłacie wchodzące do portow Francyi i przymierzonych, lub zpotkane na morzu będą wzięte za prawną zdobycz. Ponawia się rozkaz d. 21 listopada r. 1806 w Berlinie ogłoszony, którym zamknięte są wszystkie porty W. Brytańni iey osad zamorskich, iakoteż kraiów żołnierzem nieprzyacielskim osadzonych. Naostatek oświadczywszy Monarcha, że dziś wszystkie Mocarstwa lądowej Europy in solido stawiają w obronie wolności handlu i żeglugi, honoru swojej flagi, przydaie że do wykonania pomienionych przepisow nie chętnie przystępie, zniewolony niesprawiedliwemi Anglików przepisami, którzy panowanie nad Oceanem sobie przywłaszczywszy z krzywdą nie nadgrodzoną wszystkich narodow równe z niemi prawo mających do używania do brodzieystw przyrodzenia, obyczaiem niesłychanym zamknęli morza.

O zpisku Madrickim nic dotąd nie rzekły pisma urzędowe dworu Hiszpańskiego, iakoteż o sądzie zwołanym na spółników X. Asturyi; wiadomości prywatne znać dają, że przeciwko 3 osobom był zkleiony, Królowi, Królowey, i X. Pokoju; pierwszy miał być przymuszony do złożenia korony, albo utracić życie, iak sam wyraził w manifestie wiadomym; Królowa być miała oddaloną od dworu dokąd niewiadomo; naostatek Xiąże miał być odarty ze wszystkich ozdob i dostoięstw, co późniey uczynić mieli zpiskowi, czas odkrycie.

Napoleon ze Włoch nie powróci podobno przed koncem grudnia; z Mediolanu ma iechać prosto do Bordeaux; nie zgadniemy co się gotuje w tych stronach; lecz po wprowadzeniu do Hiszpańskich granic armii G. Junot i Dupont, zgromadza się pod Bordeaux trzecia nierównie licznieysza z 50 t. żołnierza złożona, do której wchodzi gwardya Imperatorska, której część z Paryża ruszono.

Napoleon krótko bawił na granicach Austriackich nad rzeką Lisonzo; ztąd powracając wstąpił do Mantui, ćwiczył załogę, oglądał nowo założone twierdze, robotę pochwalił, do Włoskiej stolicy wiechał d. 15 wieczorem z Wice Królem Eugeniusem, W.X. Berg Muratem, i Wice Connetablem Berthier, i wielo Generalami. Przywitano Mo

narchę iak zwyczaj powszechny każe w podobnych zdarzeniach; były tryumfalne bramy, gminne okrzyki, bicie w dzwony, huk armat, oświecenie domów. Wice Królowa przed pałacem spotykała, którą Napoleon przywitał z dystynkcyą szczególniejszą.

Lucian Buonaparte nie był w Wenecyi; gdy Król Neapolitański Józef powracał z tego miasta do państw swoich, wyjechał przeciw niemu do Albano, przez cały Rzym, i kilka mil daley przeprowadził, do mieszkania swego powrócił, wspierając krajowych i zagranicznych artystów, iak zwykł od lat kilku. Niedawno Landamman Szwajcarski przesłał prozbę do Oyca S. ażeby się go dziło bez przeszkody Protestantom w 19 Cantonach RPtey osiadłych zaślubiać osoby katolickiego obrządku i przeciwnie Pius 7 za zdaniem całego Collegium Kardynałów odrzucił prozbę, oświadczając że w tej mierze są wyraźne Kanony dawnego Kościoła

Napoleon w czasie krótkiego mieszkania w Wenecyi wiele ustaw napisał. Pierwsza granice departamentu Adryatyckiego rozszerza, przyłączając do niego nadbrzeża od rzeki Brenta do Tagliamento, i kraj teraz od Austrii oderwany. Druga przywraca dawną kwarantannę Wenecką, i niektóre podatki za czasow RPtey wybierane w stołecznym porcie, z których dochód municypalność brać powinna. Trzecia nakazuje rozpoczęcie wielu robot dla naprawy, oczyszczenia portu, tam, kanałów; z tych ieden przy Malamocco nosić ma okręta liniowe od 74 armat; co wszystko ażeby dokonano, skarb publiczny corocznie dawać będzie po 700 t. frankow. Czwarta ustawa oddaje szpitale i fundusze miłosierne doziorowi oddzielney kongregacyi, do której wchodzi osoby cnotliwe, gorliwości pełne bez żadney zapłaty, pod zarządzeniem Patriarchy Weneckiego, Prefekta, urzędnika Podesta zwanego, i Prezydenta apellacyjnego trybunału. Piąta ustępuje wyspę skarbową S. Krzysztofa na cmentarz miastu, rynek S. Marka lepiej niż dotąd oświecać każe. Szósta liczbę Parafii miejskich zmniejsza do 39, zostawując zkassowanym Plebanom pensye dożywotnie, Siodma względ mając na długi przez miasto zaciągnięone, dochód onego powiększa 6 millionami wziętymi z Skarbowych. Osmą port Wenecki wolnym ogłasza. Dziewiąta zyskowne daje przepisy dla wierzycielow dawnego banku RPtey. Ostatnia nakazuje rozpoczęcie hydraulicznych robot nad brzegami rzek Brenta i Bachiglione.

Te wszystkie roboty iakożkolwiek są wielkie, niczém będą w porównaniu z projektem połączenia Po rzeki z morzem śródziemném. Wiadomo że Po groblami i tamami warownemi zamknięta, od czasu dawnego zalewem grozi znaczney części kraiu Włoskiego, gdyby te przypadkiem zostały przerwane. Napoleon dokończywszy robotę drogi przez górę Simplon, która zdawała się dawniey niepodobna, dziś nayłatwiejszą czyni komunikacyą Francyi z Włochami przez Szwajcary, przedsięwzięte dzieło od wykonanego trudniejsze; ma być prowadzony kanał wielki od brzegow rzeki

Po do Bormida; trzeba będzie przekopać górę Apopeninu; iuz inżynierowie Francuzcy zatrudniali się libellacyą. W drugiey stronie czynią przygotowanie do kopania kanału mającego połączyć Ren z Rodanem.

Doktor Gall zwrócił na siebie uwagę publiczności Paryzkiej; przestano żartować z nauki iego czaszkowey, wzywając ażeby raczey zastanowił się nad okiem, nosem, ręką, nogą. Na lekcye iego publiczne uczęszczają naydoskonalsi lekarze, Portal, wielu inoych, i nawróceni odchodzą. Wprowadzony niedawno przypadkiem do szpitalu szalonych, i mając stawionych przed sobą kilku chorych, iednego nazwał tchórzem, drugiego Astronomem, trzeciego Poetą. Jakoż po ścisłym weyrzeniu, postrzegli z zadumieniem lekarze Paryzcy, że pierwszy był zawsze boiaźliwy, drugiego izbę znaleźli zrysowaną figurami geometrycznymi; trzeci na pytanie wierszem odpowiadał; równym sposobem Gall inoych wielu zdadność i skłonności przyrodzone zgadywał.

Marszałek Bessieres dał obywatelom Paryzkim nową biesiadę, która wszystkie dawniejsze okazałością przewyższała, z tego względu naybardziej, że gdy zapalono ogień sztuczny, cała gwardya Imperatorska z ręczney broni ognia dawała, tym obyczajem i porządkiem, iak czyniła pod Jena i na inszych bitwach. Prezydentem Collegium właścicielow w Mediolanie wyznaczony jest Melzi d' Erile dawny Wice Prezydent RPtey Włoskiej, Collegium uczonych Valdrighi, kupieckiego Bologna. Do tegoż miasta przybyła liczna deputacya przysłana od Landammana Szwajcarskiego, niosąca zlecenie bardzo ważne dla przyszłych losow oyczyzny swoiey.

Między Królestwem Włoskiem i Bawarskiem zawarty jest traktat handlowy obu stronom dogodny i zyskowny. Bogatsi obywatele Wenecyi dobrowolnie ofiarowali rządowi znaczną summę gotowizny wiele millionów wynoszącą, na przywrócenie miastu dawney świetności; niektóre domy 50, inne 100, lub 150 t. franków ofiarowały. Przyioł wszystko Napoleon w sposobie pożyczanym, i obrócić kazał natychmiast na opatrzenie zbroyowni morskiej, naprawę portu, budowlę woiennych okrętów założenie szkoły żeglarskiej; tym zaś którzy ofiarowali pieniądze dał w odpłatę dobra narodowe.

LISBONA d. 5 grudnia. Smutkiem i żalobą pokryta jest stolica nasza i kraj cały przez wyjazd rodziny panującey; wiatry przeciwnie nie wstrzymały woiennych okrętów, na które zabrał się dwórcały i familie znaczniejsze; przyłączyła się owszem do nich część eskadry Angielskiej, i razem do Brezylji żagle zwróciła. z drugą częścią Sidny Smith uście Tagu zamyka, co chociaż ledwie czyni od dni kilku, przecie iuz czuiemy niedostatek żywności i inoych potrzeb. Wiele statków przewozowych za Regentem pospieszyc chciało do nowego świata, ten ostatni dając dowod przywiązania i wierności rodziny panującey; los inaczey zdarzył, nie mogły prędko wynisć na morze, nadbiegli

Francuzi, trzeba było na miejscu zostać, ludzi na ląd wysadzić i dostatek wszelki; lecz skarby koronne uszły szczęśliwie.

G. Junot nie wprowadził podziśdzień do Portugallii nad 20 t. żołnierza, gdyby kilkoma dniami pośpieszył, mógł jeszcze zatrzymać całą flotę. Spodziewamy się, iż wkrótce nakazane będą kontrybucye i rekwizycye całemu krajowi, potrzebne na utrzymanie obcego żołnierza, którego liczba pomnoży się zapewne przybyciem 45 t. spodziewanych. O wkroczeniu woysk Hiszpańskich żadney niema wiadomości. Przywiązani do Regenta Portugalczycy życzą iemu powodzenia pomyślnego w nowym świecie spodziewając się, iż Angielskich i własnych woysk użyje do podbicia Platy, Peru, Chili, innych dzierżaw teścia Katolickiego Króla. Jóni wiedząc z doświadczenia, iaką łatwość lub przeszkodę w największych przedsięwzięciach zwykł częstokroć przynosić ieden człowiek, powątpiwią na pamięć przywodząc, iak wiele dokazał, i co może dokazać Liniers Monarszem i pochwałami i nadgodą zachęcony. To nie wątpliwa, że handel Portugalski zawsze słaby, w okolicznościach terazniejszych zupełnie upadł bez powstania; wszyscy bankierowie, kupcy znaczniejsi domy swoje zamykają.

G. Junot stanął w pałacu Qwintella, żołnierzy rozłożono po koszarach i Klasztorach, Officyerowie tylko w obywatelskich domach. Karność i porządek dotąd niezgwałcenie zachowany. Papiery nasze przed wkroczeniem Francuzów już traciły 20 procentów, dziś tracą dwakroć więcej, rzadki kupuje albo chce przyjąć w opłacie, nie widząc na przyszłość pewności. Silva Minister policyi od Regenta postanowiony dotąd swój urząd sprawuje bez przeszkody; ten ogłosił, że monety Hiszpańska i Francuzką równo z krajową przyjmowane być mają. Znawo dowołało się w stolicy naszej wielu obywatelów Brezyliskich; ci wszyscy, iakoteż rodowici Portugalczycy posiadający w Brezylji rozległe dzierżawy, z Regentem oddalić się chcieli; prędsze nad nadzieję wtargnienie woysk Francuzkich niektórym przeszkodziło swój zamiar wykonać.

COPPENHAGA d. 22 grudnia. Rist który niedawno posłował w Londynie, wyniesiony został przez Królewicza na dostojność konsyliarza stanu. Według dokładney wiadomości liczba Duńskich okrętów Kupieckich, które Angli cy poymali i zatrzymali w rozmaitych miejscach, 600 przenosi. Jencom naszym wprawdzie Admiralicya nieprzyjacielska dzienny żóld wyznaczyła do życia; ten ponieważ im nie wystarcza dla zbyt teczney na wszystko drożyzny, bogatsi obywatele Brytańni W. do szyllinga od rządu danego przydają drugi. Uczynili to powodowani ludzkością, czyli też czując głęboko niesprawiedliwość od Ministrów swoich względem narodu naszego, roztrząsać nie będziemy, ten ich postępek zawsze iest piękny, chwalebny, naśladowania godny i wdzięczności wszystkich Danii Obywatelów.

Okręta nasze nam zabrane Kryetyan i Walde.

mar trafiły do portów Angielskich wprawdzie lecz były w niebezpieczeństwie zatonienia, osiadły na piaskach, musiano armaty i podcięte maszty wrzucić do morza, tym sposobem podniosły się z trudnością. Sąd na G. Peymann i drugich woźdów zwołany postępuie w swoich czynnościach, zbierając dowody, słuchając świadków, i odpowiadzi obwinionych na punkta podane. Rozumieliśmy dotąd że Coppenhaga obronców zadość nie miała; inaczej pokazuje pismo teraz ogłoszone; d. 25 sierpnia było w stolicy 812 zbroynych Studentów, 6 szwadronów, iazdy 8 batalionów piechoty, 4 kompani regularney artylleryi, ogółem głów 6500; piechoty mieyskiey 4300, kanonierów 1150 milicyi 2100, wszystkiego ludu pod bronią więcej 17 t. Z tey liczby 1400 użył Peymann w bateriach 3 Korony, Provesten, Dragoe, 3500 w obronie portu. Niesłuszny więc zarzut czyniono w kraju i za granicą Królewiczowi, że zciągając woysko całe do Holsztynu nad Elbę dla ubezpieczenia prowincyi lądowych, zupełnie zapomniał o stolicy swojej, nie zostawivszy na iey obronę nad 1600 żołnierzy regularnych.

Rząd S wedzki zalecił swoim żeglarzom, ażeby cło w Sundzie po dawnemu płacili. Angli cy w portach Gustawa Adolfa pozostali nie widząc podobieństwa żeby przeysć mogli ciasninę, ładunek zkładają na lądzie, statki swoje rozbierają, sami przez Gothemburg powracają do oyczyzny. Dziś niespodzianą wiadomość odbieramy, że Admiralf Hood z liczną eskadrą Angielską i wielo statkami przewozowemi, na których znayduie się potężna woysk lądowych dywizya, stanowszy przed portem Szwedzkim Marstrand, żądał wydania onego. Marstrand brzegów Duńskich bliski nazwać się może północnym Gibraltarem. Czynią to Angli cy według umów z Gustawem zawartych, czyli też przemocą czas pokaże, iakoteż rzetelność tego doniesienia.

Z Anglią komunikacyi żadney nie utrzymujemy; nieprzyjaciel ażeby swoje towary iakim kolwiek wposobem do nas uprowadził, posyła one przez okręta obojętne, z fałszywemi świadectwami; takich wiele poymali korsarze Duńscy, urząd zkonfiskował. Ofiary Obywatelskie na budowlę z broynych statków, ratowanie zniszczonych przez woynę coraz są obfitsze.

CASSEL d. 21 grudnia. Dawniej powiadano, że z liczby kilku Akademii znaydujących się w prowincjach zkładających dzisieysze Królestwo Westfalskie, tylko iedna w Goettindze zachowaną być miała; rzecz poszła inaczej. Król Hieronim naprzód łaskawie przyioł prozbę Akademii Marpurgskiey, i uczynił nadzieję zachowania praw iey w całości; wczora dał audyencyą publiczną Akademikom z Halli przybyłym, i oświadczył, że tey przywileie i nadania zostaną nietkniętymi, rozkazując, ażeby nauki r. 1806 w Padzierniku podczas woyny zawieszony, podawnemu dawane były; co niezwłocznie do skutku przyisć powinno. Do tey myśli Monarchę zklonili Ministrowie i konsyliarze stanu nowo wybrani, których większa połowa w Halli edukacyą kończyła.